

Pelsdyrutvalget

pelsdyrutvalget@lmd.dep.no

Oslo, 22. juli 2014

Vedr. Merinnsyn i "Gjennomgang av pelsdyrnæringen", versjon 06.06.2013

Dyrevernalliansen viser til vedtak av 18.06.2014 om merinnsyn i Landbruk- og matdepartementets "Gjennomgang av pelsdyrnæringen". Vi har foretatt en vurdering av dokumentet slik vi fikk presentert det, og vil gjerne benytte anledningen til å komme med innspill til utvalgets videre arbeid.

Kapittel 3 Pelsdyrholdets historikk

Utredningen utbroderer den historiske verdien til pels som materiale i gamle dager, uten å nevne det historiske skiftet som har skjedd i moderne tid. I dag brukes mesteparten av pelsen til pynt og statussymbol, og dette luksusforbruket må opprettholdes aktivt via massivt markedsføring av pelsbransjen. Se vedlagt fagnotat "Nordisk pelsbransjes markedsføring – Saga Furs i Kina" (2014).

Kapittel 6.2 Avfallsresirkulering

Utredningen fremstiller det som problematisk å finne alternativ verdi for ingrediensene i pelsdyrfôret: "...noe av råvarene kan også benyttes til kjæledyrfôr og biomasse, mens for en del er alternativet destruksjon".

Det stemmer ikke. Det er svært lite som vil måtte bli destruert. Det som eventuelt blir destruert er grunnet manglende logistikk, for eksempel slik at produsentene ikke får fraktet biråstoffene til videreforedling på en effektiv måte. Det aller meste kan brukes til å produsere biogass. Både biråstoffer fra slakteriene, matrester og gjødsel kan forbrennes, men også her mangler en del logistikk foreløpig - det krever investeringer. De representerer faktisk i stor grad investeringsmuligheter. For eksempel er biråstoffer fra fiskeindustrien stadig mer ettertraktet, og flere selskaper som driver med videreforedling omsetter for mange millioner. Se vedlagt fagnotat "Biprodukter fra slakterier: bruksområder" (2014).

Kapittel 7.4.3 VKM og anbefalinger

Utredningene omtaler konklusjonen i VKMs rapport uten å nevne at VKM i etterkant har modifisert konklusjonen. VKM publiserte som kjent en presisering i mai 2009, der de ber om at sammenligningen med andre husdyrslag ikke blir tillagt avgjørende vekt¹.

Utredningen omtaler de to rapportene VKM brukte som kilde for sammenligning med andre husdyrslag, uten å påpeke at husdyrproduksjonsformene det ble sammenlignet med, er forbudt i Norge (gris på bås og verpehøner i nakne bur). Relevansen av VKMs sammenligning er dermed sterkt kritisert, og dette er også bakgrunnen for at VKM i 2009 kom med en presisering til sin egen rapport.

Det ville også vært relevant å nevne at VKMs rapport i 2011 ble sterkt kritisert i en rapport av Professor Donald M. Broom ved Cambridge University. Broom kritiserer metodebruken i VKM-

¹ VKM Vurdering av risiko for lidelse ved hold av pelsdyr. Presisering til sammendraget i risikovurderingen 05.05.09. Hentet 21.07.14. URL: http://vkm.no/eway/default.aspx?pid=277&trg=Content_6498&Main_6177=6498:0:31,2370&Content_6498=6187:1656792:0:6295:11:::0:0

rapporten, og slår fast at "the principal questions cannot be properly answered, and in particular the risk of suffering on typical farms cannot be evaluated".^{2 3}

Kapittel 7.4.3.2 Bur og oppstallingsforhold

Utredningen nevner de teoretiske mulighetene for å oppnå tamme pelsdyr, og refererer her til VKM og professor Bjarne Braastad. Utredningen nevner ikke noe om de praktiske forholdene på farmene (mange dyr per ansatt, automatisert drift med lite kontakt mellom menneske og enkelt dyr, spesielt travel periode på farmen i den kritiske perioden når valpene skal ha menneskekontakt) som gjør slik temming vanskelig gjennomførbart.

Utredningen referer til funnene i Hovlands lynnekartlegging fra 2011, der konklusjonen er at et mindretall av pelsdyrene kan påvises å være tamme. Her ville det vært relevant å påpeke at næringen har feilet i å nå målet i St.meld.12. Næringen har ikke lyktes med å få vesentlig avlsmessig forbedring av pelsdyrenes mentale helsetilstand. Det ville også være relevant å påpeke manglende realisme i å nå målet om tamme dyr, da næringen ikke makter å nå tiårsmålet til tross for de teoretisk gode mulighetene påpekt av Braastad og VKM.

Kapittel 8.3 Offentlig tilsyn og egenkontroll i næringen

Utredningen referer til at omlag 100 veterinærer har vært engasjert i næringens kontrollprogram, og at ingen av disse har karakterisert dyrevelferden som "mindre bra". Dette er en svært ukritisk framstilling av kontrollprogrammet. Her ville det være svært relevant å påpeke den rigide formen på kontrollrutinene og på evalueringsskjema, og kritisere veterinærenes manglende mulighet til en helhetlig vurdering av dyrevelferden på farmbesøket.

Vi håper ovennevnte innspill kan komme til nytte i det videre arbeidet med pelsdyrutvalget, og at henvendelsen tas vennlig opp.

Med vennlig hilsen

Anine Dedekam Moldskred
Politisk rådgiver og statsviter
(+47) 909 976 13
anine@dyrevern.no

Marianne Kulø
Fagleder og sivilagronom
(+47) 410 347 73
marianne@dyrevern.no

Vedlegg: "Nordisk pelsbransjes markedsføring – Saga Furs i Kina" (Dyrevernalliansen 2014); "Biprodukter fra slakterier: bruksområder" (Dyrevernalliansen 2014).

Kopi: Utvalgets medlemmer.

² Broom, D., An evaluation of VKM's "Risk assessment concerning the welfare of animals kept for fur production" (2008), Cambridge University, 2011.

³ Se også: http://www.dyrevern.no/politikk_samfunn/politikk/krever_gjennomgang_av_ny_pelsforskrift